

Diplomová práce



České  
vysoké  
učení technické  
v Praze

**F3**

Fakulta elektrotechnická  
Katedra telekomunikační techniky

## Přehledový přijímač / monitor rádiových sítí IoT

Ondřej Šulc

Školitel: Ing. Pavel Troller, CSc.  
Obor: Komunikační systémy a sítě  
Leden 2019



## Poděkování

Děkujeme ...

## Prohlášení

Fakt sám ...

## Abstrakt

Rozvíjíme ...

**Klíčová slova:** IoT, SDR-RTL, LoRa, Sigfox, Přehledový přijímač

**Školitel:** Ing. Pavel Troller, CSc.  
Pestitelský ústav,  
Zárivá 232,  
12000 Praha 2

## Abstract

We develop ...

**Keywords:** IoT, SDR-RTL, LoRa, Sigfox, Scanner

**Title translation:** Scanner/Monitor of IoT radio networks

## Obsah



**Obrázky**

**Tabulky**





# Kapitola 1

## Úvod

Foo bar





## Kapitola 2

### LoRa

#### 2.1 Fyzická vrstva (LoRa PHY)

##### 2.1.1 Modulace

Modulační schéma LoRa je založeno na Chirp Spread Spread Spectrum (Cvrlikající rozprostřené spektrum) modulaci (Goursaud and Gorce, 2015) a definuje jeden “cvrk” jako jeden symbol (Semtech, 2015a). Standardní nemodulovaný lineární cvrk se nazývá “základní cvrk” a může být matematicky popsán jako funkce času  $t$  takto (Mann and Haykin, 1991):

$$x(t) = e^{i(\varphi_0 + 2\pi(\frac{k}{2}t^2 + f_0t))} \quad (2.1)$$

Kde  $\varphi_0$  je počáteční fáze,  $k$  je rychlost změny frekvence a  $f_0$  je počáteční frekvence. Pokud je šířka pásma kanálu  $BW$ , tak parametry  $f_0$  a  $k$  jsou nastaveny tak, že se frekvence zvětšuje od  $f_0 - \frac{BW}{2}$  po  $f_0 + \frac{BW}{2}$  během periody  $T$  cvrku. Tím pádem je  $f_0 = \frac{BW}{2}$  and  $k = \frac{BW}{T}$ . Doba trvání jednoho cvrku závisí na šířce pásma signálu a na parametru nazývaném činitel rozprostření (Spreading Factor - SF) dle vztahu  $T = \frac{2^{SF}}{BW}$  (Seller and Sornin, 2014). Vzhledem k tomu, že  $x(t + nT) = x(t)$  kde  $n \in \mathbb{N}$ , celočíselná hodnota  $i \in \{0, 1\}^{SF}$  může být namodulována na základní cvrk pomocí časového posunu  $\hat{t} = Gray^{-1}(i) \frac{T}{2^{SF}}$  aplikovaného na signál ve vztahu (??), kde  $Gray^1$  je dekódování Grayova kódu (Gray, 1953). Touto cestou je symbol v podstatě kvantovaný na  $2^{SF}$  časových intervalů rozdělujících šířku pásma, nazýváme je “chipy” a právě ony určují  $i$ . Při příjmu modulovaného cvrku s neznámým časovým posuvem  $x(t + \hat{t})$ , může být hodnota cvrku zrekonstruována navzorkováním signálu vzorkovací frekvencí chipů a výpočtem:

$$i = Gray(\arg \max(|FFT(x(t + \hat{t}) \odot \overline{x(t)})|)) \quad (2.2)$$

Kde  $\overline{x(t)}$  značí komplexně sdružený základní cvrk,  $\odot$  značí multiplikaci po prvcích,  $|FFT(x)|$  značí velikost Rychlé Fourierovi transformace  $x$ , a  $Gray$  je Grayovo kódování.

### 2.1.2 Prokládání

Jako v každé jiné modulaci, musíme i zde počítat s chybami způsobenými šumem, interferencí, a časovými nebo frekvenčními posuny. Tyto chyby mohou způsobit, že hodnota čipu nebude dobře odečtena z modulovaného symbolu. Například poryv šumu může posunout vrchol v FFT spektru na jinou hodnotu čipu a tak jej znehodnotit.

Aby bylo možné minimalizovat dopad poryvů šumu na chybu jen jednoho bitu v symbolu je použito prokládání. Několik chipů je dohromady vepsáno do mřížky  $\{0, 1\}^{SF \times (4 + CR)}$ , kde CR (Coding Rate) značí počet paritních bitů a nabývá hodnot 1 až 4. Pokud tedy bude použit  $SF = 7$  a  $CR = 4$  dostaneme matici  $\{0, 1\}^{7 \times 8}$ , příklad je na obrázku ???. K získání kódového slova je pak potřeba číst bity po diagonále matice. Na rozdíl od patentu LoRa (Seller and Sornin, 2014), kde se uvádí, že směr diagonálního čtení bitů z mřížky je směrem dolů, v praxi lze pozorovat opačný směr. Tímto způsobem tak první chip obsahuje všechny nejméně významné bity (LSB - Least significant) všech kódových slov, druhý chip všechny druhé bity všech slov a tak dále. Díky tomu v případě ztráty celého čipu dojde k chybě jen v jednom bitu na kódové slovo. Dalším způsobem jak zvýšit odolnost proti rušení vysílání je použití módu redukované rychlosti (reduced rate mode). V případě použití tohoto módu jsou první dvě řady prokládací matice zahozeny a její rozměr se tak změní na  $\{0, 1\}^{SF - 2 \times (4 + CR)}$  což způsobí, že z ní následně vyčteme o dvě kódová slova méně. Zahozené řádky obsahují nejméně významné bity chipů, které jsou náchylnější k chybám protože odpovídají užším frekvenčním intervalům v FFT spektru. Z toho vyplývá, že mód redukované rychlosti obětuje rychlost přenosu dat ve prospěch odolnosti proti šumu. Hlavička fyzické vrstvy LoRa je v tomto módu vysílána vždy, kdežto užitečná data je v případě použití SF 11 nebo 12.

### 2.1.3 Kódování

Po přečtení kódových slov z prokládací matice mají tato délku  $4 + CR$ . Kvůli zamezení vzniku stejnosměrné složky byla slova v části rámce s užitečnými daty XOR-ována 9-bitovým lineárním posuvným registrem se zpětnou vazbou (LSFR Linear feedback shift register) (whitening). A proto musí po synchronizaci projít stejným procesem znovu. Přesný algoritmus není v patentu určen a jeho výběr je tedy na každém výrobci zvlášť.

Na několika testovacích zařízeních ?? reverzním inženýrstvím zjistilo použité upraveného  $4/(4 + CR)$  Hammingova kódu. Ve výsledku tak z každého kódového slova po dekódování získáme 4 bity dat. Ta jsou pak naparsována do struktury rámce lora.

### 2.1.4 Struktura rámce

Na fyzické vrstvě LoRa definuje rámec jako strukturu složenou z následujících polí. Pole jsou uvedena ve stejném pořadí jako v rámci. (Semtech, 2015b, p. 27–29)

**Preamble** Sekvence základních cvrků, která slouží k časové a frekvenční synchronizaci. Počet cvrků není pevně dán.

**Symboly synchronizace rámce** Dva modulované cvrky co mohou být použity pro identifikaci sítě. Hardwarový přijímač zahodí rámec, které obsahují synchronizační symboly co neodpovídají jeho nastavení.

**Symboly synchronizace frekvence** Dva sdružené cvrky následované sdruženým cvrkem s periodou  $\frac{T}{4}$  určené pro přesnou frekvenční synchronizaci.

**Hlavička (nepovinná)** Hlavička obsahuje délku užitečných dat, použitou přenosovou rychlost, indikuje použití Cyklického redundantního součtu (CRC - Cyclic redundancy check) a jednobajtovou kontrolní sumu hlavičky. Pro modulaci hlavičky je vždy použito  $CR = 4$  a mód redukované rychlosti. Pokud hlavička vysílána není (implicitní mód) musí mít jak přijímač tak vysílač předem schodně nastavený CR a také zdali je použito CRC.

**Užitečná data** Pole o proměnné délce obsahující data vrstvy přístupu k médiu (MAC - Media access control) a případné dvoubajtové CRC těchto dat.

### 2.1.5 Struktura hlavičky

Délka hlavičky není ve specifikaci nikdy přímo určena. Lze jí však vydedukovat z toho, že hlavička je vždy vysílána v módu redukované rychlosti, má  $CR = 4$  a SF minimálně 7. Z toho vyplývá že hlavička se musí vejít do mřížky  $\{0, 1\}^{7-2x8}$  a to odpovídá 5 kódovým slovům. Každé slovo má 8 bitů a dohromady je to bitů 40. Jakékoliv zbývající bity jsou použity pro užitečná data.

Po dekodování díky redundantním bitům dostáváme  $40 * \frac{4}{8} = 20\text{bits}$  nebo 2,5 bajtu. V ?? experimentálně vyzkoušeli pořadí hlavičky. První bajt udává délku datového obsahu, následuje půlslabika udávající CR a přítomnost MAC CRC a poslední bajt obsahuje kontrolní součet hlavičky, z něj je však používá jen 5 LSB bitů.





## Kapitola 3

### Závěr

Lorep ipsum [?]





## Literatura

- [1] J. Doe. *Book on foobar*. Publisher X, 2300.